

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bolesta

DFE-WNF.050.23.2025.AS
3722616.14821598.11998359
Warszawa, 16-04-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji Posłanki Lidii Czechak w sprawie znacznego rozproszenia programów pomocowych w zakresie zadań związanych z ochroną środowiska (K10INT8785)

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej przedstawiam odpowiedzi na zadane pytania.

1. Czy Ministerstwo zauważa problem wielości programów i zamierza wprowadzić jeden duży program, który uprościłby procedurę aplikowania o środki w zakresie zadań związanych z ochroną środowiska?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska jest świadome, że w obszarze ochrony środowiska funkcjonuje wiele programów finansowych, ale nie planuje wprowadzić jednego programu, który charakteryzowałby się jednolitą procedurą aplikowania o środki. Takie ujednoczenie nie jest możliwe z uwagi na obiektywne okoliczności związane przede wszystkim z różnymi źródłami finansowania.

Ministerstwo odpowiada za politykę rządu w zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Zadanie to jest realizowane przez nadzorowany przez Ministra, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW)¹ w zakresie² i na zasadach określonych w ustawie. Ponadto celem NFOŚiGW oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest również tworzenie warunków do wdrażania finansowania, w szczególności poprzez zapewnienie wsparcia działaniom służącym temu wdrażaniu oraz jego promocję, a także poprzez współpracę z innymi podmiotami, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego.

¹ zgodnie z art. 400b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.), dalej: „ustawy”

² określonym w art. 400a ust. 1 pkt 1a-2c, 5-9a, 11-22 i 24-42 oraz art. 410a ust. 4-6 ustawy

W szczególności zadaniem Zarządu NFOŚiGW jest uzgodnienie z Ministrem listy programów priorytetowych NFOŚiGW na kolejny rok³, a następnie po uprzednim ich zaopiniowaniu przez Ministra⁴, przyjęcie i wdrażanie tych programów.

Programy są finansowane ze środków własnych NFOŚiGW oraz ze środków europejskich pochodzących z:

- Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027;
- Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027;
- Funduszu Modernizacyjnego.

Ten szeroki montaż finansowy wymusza dostosowanie zasad programów do specyfiki rozliczania środków z poszczególnych źródeł. Dofinansowanie skierowane jest na różnego typu przedsięwzięcia i dedykowane różnym grupom beneficjentów. Stąd nie jest możliwe ujednoczenie procedur aplikowania o środki.

Informacje o programach, w ramach których można uzyskać dofinansowanie do termomodernizacji budynków, można znaleźć na stronie:

<https://www.gov.pl/web/nfosigw/informacja-o-naborach-wnioskow-w-roku--202> .

2. Czy Ministerstwo planuje zmiany w zakresie wsparcia mieszkańców i JST w poprawie efektywności energetycznej budynków?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje, na obecnym etapie, uruchomienia nowego programu skierowanego na poprawę jakości powietrza i poprawę efektywności energetycznej budynków.

Wsparcie mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza oraz efektywności energetycznej zależy od rodzaju budynku – dla właścicieli budynków mieszkalnych jednorodzinnych⁵ odbywa się w ramach Programu „Czyste Powietrze”, dla mieszkańców budynków mieszkalnych wielorodzinnych⁶ skierowany jest Program „Ciepłe mieszkanie”.

W nowej odsłonie Programu „Czyste Powietrze”, która została uruchomiona 31.03.2025 r. wprowadzone zostały zmiany w celu usprawnienia jego realizacji i zabezpieczenia polskich gospodarstw domowych przed nadużyciami. Nowa odsłona Programu uzależnia poziom możliwego dofinansowania od wyjściowego poziomu energii, zużywanej przez budynek. Przed złożeniem wniosku wymagane jest przeprowadzenie audytu energetycznego, z obowiązkową wizytą audytora na miejscu. Audyt pozwoli określić jakie działania powinny być wykonane, aby uzyskać wymagany poziom efektywności energetycznej budynku. Efekt końcowy przedsięwzięcia powinien być wykazany poprzez wystawienie świadectwa charakterystyki energetycznej budynku.

Dodatkowo wprowadzony został mechanizm Operatorów, którzy mają świadczyć pomoc beneficjentom Programu na każdym etapie realizacji inwestycji, w szczególności osobom najbardziej zagrożonym ubóstwem energetycznym.

³ zgodnie z art. 400k ust. 2 pkt 1a ustawy

⁴ zgodnie z art. 400k ust. 2 pkt 1b ustawy

⁵ jednorodzinnych domów mieszkalnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynkach jednorodzinnych

⁶ osób fizycznych lub wspólnot - lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym obejmującej od 3 do 7 lokali mieszkalnych.

Efektywność energetyczna budynku, czyli jego sprawność energetyczna, to stopień przygotowania budynku do zapewnienia komfortu jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem przy jednoczesnym możliwie najniższym zużyciu energii przez ten budynek. Należy mieć na uwadze, że działy administracji rządowej:

- gospodarka;
- budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo znajdują się w zakresie kompetencji Ministerstwa Rozwoju i Technologii (dalej: MRiT).

MRiT odpowiada w szczególności za implementację zapisów dyrektywy 1275/2024 o charakterystyce energetycznej budynków⁷ do polskiego porządku prawnego. Zadaniem MRiT jest kształtowanie odpowiednich narzędzi wsparcia w tym obszarze, natomiast rola Ministerstwa Klimatu i Środowiska jest w szczególności związana z faktem wpływu poprawy efektywności energetycznej budynków na poprawę jakości powietrza.

MRiT prowadzi monitoring programów dedykowanych poprawie efektywności energetycznej budynków. Informacje o programach, w ramach których można uzyskać dofinansowanie do termomodernizacji budynków, można znaleźć na stronie MRiT: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/efektywnosci-energetycznej-budynkow>.

Proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

⁷ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1275 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 8.5.2024)